

romanjem k narodni božji poti Mater božje v Guadalupe. Udeležilo se je tega romanja nad 200.000 oseb. Ob petih zjutraj je pričela slovesnost; spreved udeležencev je trajal 15 ur. Z vzklikom: »Živel Kristus Kralj!« so šli udeleženci v cerkev, so zapeli pred glavnim oltarjem »vero« in pa »češčena bodi Kraljica« ter so odšli skozi stranska vrata. Tudi po drugih krajih so se ta dan posvetili Kristusu Kralju. Daj Bog, da bi res povsod v tej deželi zavladalo pravo Kristusovo kraljestvo!

Kako na Angleškem delajo za katoliško vero. Na Angleškem imajo katoličani čisto posebne načine, da bi druge pridobili za katoliško vero. Prirejajo javna predavanja po raznih dvoranah, pa tudi zunaj po cestah o katoliški veri. Za to obstoji posebna organizacija. Kakor je razvidno iz letnega poročila, prireja ta organizacija tedensko po 36 predavanj po raznih krajih, pri katerih nastopa po 130 svetnih in 17 duhovnih govornikov.

Poročila SLS.

Shod SLS. V nedeljo, dne 30. t. m. se vrši pri Šmiklavžu pri Ormožu shod SLS. Poroča narodni poslanec A. Bedjanič.

Veselo poročilo iz Rač. Naša vas je ena največjih in lepo urejenih na Dravskem polju. Tudi organizacija SLS se sedaj lepo razvija. Imamo okoli 100 članov. Razširili smo »Slov. Gospodarja«, a za nedeljo, dne 16. t. m., smo sklicali shod SLS pri gosp. Vrglezu. Zbralo se nas je nepričakovano lepo število. Seveda so prišli tudi naši strašno »pametni« nasprotniki pod komando mladega Möschla. Govorili so že prej več dni, da bodo demokrati in radičevci naš shod s silo onemogočili. Ali delali so res račun brez krčmarja! Naših je prišlo toliko, da je revežem od nasprotnikov kar temno postalo pred očmi. Besede in dokazi, ki jih je govoril narodni poslanec Žebot, so bili njim tako ostri in jasni, da so kar mutasti postali. Ko je poslanec opisoval nesrečno politiko Pribičevičevo, ki je edina zakrivila 20. junij in istotako nesrečno obnašanje radičevcev, so poprej tako gostobesedni demokrati in radičevski junaki utihnili. Srce jim je poskakalo v hlače. Nazadnje so še samo celi trije ostali na strani kričavih nasprotnikov. Vsi drugi pa so z našimi vred pritrjevali govorniku. Govorili so še poslanec Falež, ki je dobro zavračal Pucijeve trditve, oblasni poslanec Sagaj in delavni slivniški župan Kolman. Dr. Korošcu in našim poslancem se je izrekla zahvala in neomajano zaupanje. Samo tri roke so se dvignile proti. Mi smo jim veselo klicali: »Živijo tri!« — Tako osmešeni še nasprotniki niso pri nas nikdar bili. Šli so z našega sijajnega zborovanja, kakor gre slaboglasna ženska s plesišča. Grizli so si ustnice, grdo so gledali in kleli po svoji stari navadi. Hudobna namera se pa

jim ni posrečila, mi pa smo uspeha zelo veseli.

Kapela. Občinske volitve so končane z večino SLS. Naša stranka je dobila 10 odbornikov, demokratska stranka 4 odbornike, ter 3 nepristranski. Tudi v Sotelski dolini se svita. Upamo, da bodo tudi največji zakrknjenci spregledali, da je edina eršitev v taboru SLS. Sedaj ob Novem letu proč z nasprotnimi listi, v vsako hišo mora prihajati naš časopis. Držimo se gesla: Svoji k svojim, če hočemo, da nam zasije boljša bodočnost.

Zborovanje SLS v Brežicah. Dne 17. t. m. so se zbrali v posebni sobi gospoda K. Deržiča zaupniki SLS iz skoro vseh krajevnih organizacij brežiškega okraja. Oblasni poslanec Podvinski je pojasnil proračun ljubljanske oblasne skupščine, ki priča, kako so poslanci SLS pri njegovi sestavi imeli pred očmi vse najnujnejše potrebe našega ljudstva in ga znali obvarovati novih davčnih bremen. Poslanec Tratnik je pokazal zasluge Jugoslov. kluba v Beogradu zlasti pri izenačenju davkov in olajšanju davčnih bremen ter zavračal klevete nasprotnikov, ki jih je treba samo malo globlje premisliti, pa se izkažejo kot gola laž in podlo obrekovanje. Čupnik Toplak je podal smernice za razširjenje katoliškega časopisja in spopolnjenje organizacije. Predlogi zaupnikov in živahna debata je naredila zborovanje še zanimivejše. Z navdušenimi vzkliki je zbor izrekel neomajno zaupanje voditelju slovenskega naroda g. dr. Korošcu in iskreno zaupnico poslancem SLS v Ljubljani in v Beogradu.

NAŠA DRUŠTVA

Pomenljiva slovesnost v Ptuj. Letos na praznik Brezmadežne, dne 8. dec., je dekliška Marijina družba pri oo. minoritih proslavila 30letnico svojega obstoja. Ta družba je namreč ena od prvih družb na Štajerskem in je bila agregirana prvi Marijini družbi v Rinu. Nemogoče je popisati dobroto, ki jih je Brezmadežna družba lila potom družbe naši fari, zato je ta lepi dan v globoki hvaležnosti slavila ne samo družba, ampak cela fara. Dekleta so si za ta jubilej nabavile novo dragoceno družbeno zastavo in novo podobo za Marijin oltar. Pred praznikom so bile tridnevne duhovne vaje, vodil jih je č. p. Križostom Sekovanič iz Ljubljane. Nato je bil sprejem 24 novih članic v našo družbo. Prihitele so k nam tudi sestre od Sv. Marka, Sv. Vida, Sv. Lovrenca z zastavami, tudi iz Hajdine, Sv. Trojice in drugod. Ob 10. uri je bil ob petju slavnosten vhod z novo zastavo. Nova zastava je bila obdana od belih deklet. V cerkvi je imel najprej slavnostni govor mil. g. dr. Janez Žagar, prošt ptujski. — Popoldne je pa mična marijanska akademija privabila na stotine ljudi v mestno gledališče, ki je nudila lep užitek. Naj nam bo 30letna proslava

in nova zastava povod novega, svežega stremljenja za novimi večnimi ideali do sinjih višav.

Polenšak pri Ptuj. Mnogo se je letos knjižnica Kat. izobraževalnega društva zboljšala s tem, da ima preko 50 knjig na novo urejenih in vezanih. Vabimo vas torej, starši, ki hočete svoje otroke obvarovati pred gradim protiverskim čtivom, dajte jih vpisati v Kat. izobraževalno društvo, pri katerem lahko tudi naročite vse katoliške liste, pred vsem »Slovenskega Gospodarja«, da bo njegovo število naročnikov še mnogo, mnogo narastlo. Bog živi!

NOVICE

Srečno in blagoslovljeno Novo leto želita cenjenim naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja« — uredništvo in uprava!

Porota. Poročila o zimskem zasedanju mariborske in celjske porote smo tokrat izpustili, ker je bil list radi božičnih praznikov preobložen z drugim gradivom.

Nevarno vlomilsko in tatinsko tolpo je izsledila mariborska policija. Tolpa je izvršila v zadnjem polju številne tatvine in vlome v razna stanovanja in gostilne. Tvorili so to tolpo: 20letni brezposelni natakar Fran Šauperl, 20letni Aleksander Vukašinovič, 24letni ključavničarski pomočnik Maks Kristl in njegova ljubica Ema Gaule.

Svetovni potnik s kolesom. V Mariboru se je na potu po svetu ustavil 70letni Peter Kochmann iz Plzna. Stari, a še vedno čili športnik se je odpravil s kolesom na 40.000 km dolgo pot po Evropi.

Nevarno ranjen. 25letni delavec Martin Flogar z Janzeve gore pri Selnici je dobil nevaren strel v nogo, ko je stopil med fantovskim pretepom v neko gostilno v Ribnici na Pohorju. Krogla mu je prebila desno koleno. Rešilni voz ga je moral odpeljati v mariborsko bolnico.

Ogenj. Gospodarsko poslopje je pogorelo v Kristandolu pri Hrastniku posestniku Janezu Ovčaku. S poslopjem so pogorele tudi vse nepremičnine.

Vlom na Polenšaku pri Ptuj. V pondeljek, dne 16. t. m., po noči so dosedaj še neznan tatovi vdrl v tukajšnjo župnijsko pisarno ter pobrali ves cerkveni denar, nekaj tudi več vrednih predmetov, pobasali farnim ubogim zadnjih par dinarjev, tako, da ostanejo ti siromaki letos brez božičnice. Da je bil tat dobro orientiran o vseh stvareh v pisarni, je že razvidno iz tega, da je druga omara brez denarja zraven dotične z denarjem ostala nedotaknjena. Tat se je splazil skozi okno, iz katerega so izdrli omrežje z močnim drogrom, ki so ga odnesli od najbližnje sosedne hiše. Ta noč pa je tudi bila prav nalašč za tatove temna, deževna in viharja. Dovolj žalostno je, ko niti hiša božja in njeni skromni prihranki

niso več varni pred zlobnimi in brezvestnimi ljudmi.

Poveljniku samostojnih demokratov in radičevcev v Račah! Gospod Möschl iz Rač je na shodu SLS v Račah dne 16. t. m. izrekel izmišljeno trditev, da je SLS dala »abmontirati« srednjo kmetijsko šolo v Mariboru in da je šlo ogromno število raznih strojev in dragocenih »reparacijskih« predmetov iz te šole v Srbijo. Gospod Möschl je trdil, da znaša vrednost teh stvari, ki so jih odpeljali iz šole, nad 2 milijona Din. Točno sem mu odgovoril, da je to laž. Dobro znate multiplicirati. Te dni sem se obrnil na merodajno mesto in sem zvedel, da je Möschl svoto in vrednost res multipliciral in sicer desetkratno. Naj se gospod Möschl blagovoli potruditi na vinarsko šolo in tam bo dobil podatke, iz katerih bo razvidel, da na javnih shodih ni varno šariti z izjavami in številkami, katerih dokazati ne more. — F. Žebot.

Število naših ljudi z Zedinjenih državah Severne Amerike. Po najnovejših podatkih živi v Zedinjenih državah Severne Amerike 330.000 jugoslovanskih priseljencev (Slovencev, Hrvatov in Srbov) ter 334.500 v Ameriki rojenih Jugoslovancev, torej skupno 664.500 naših rojakov. Največ naših ljudi (179.326) živi v državi Pensilvanija in v državi Ohio (okrog 103.000).

Redka prikazen. Kralj Afganista Amunallah Han se trudi na vse načine, kako bi vpeljal v svoji državi novim časom odgovarjajoče zakone in ureditve. Radi uvedbe novotarij je zadel na odpor pri svojih starokopitnih rojakih. Nasprotnike omenjenega kralja vodi zloglasni mednarodni pustolovec Anglež Ignacij Timotheus Trebitsch-Lincoln. Rojen je bil leta 1882 v Pates (druga verzija pa pravi, da je bil rojen v Osijeku na Hrvaškem), kjer je imel trgovino. V začetku 20. stoletja je odšel v Kanado. Prvotno je bil Izraelit. V Kanadi pa je prestopil v angleško cerkev, kjer je postal radi sijajnega govorniškega talenta celo duhovnik. Toda tu mu ni ugajalo. Zato je odšel v Anglijo, kjer je leta 1910 bil za liberalno stranko izvoljen za poslanca spodnje zbornice. Za časa svetovne vojne je služil kot vojaški špijon v angleški službi. Ker je osumljen špijonaže tudi za Nemčijo, jo je popihal v Newyork. Tam je izdal knjigo »Dogodljaji špijona«, v kateri je v resnici potrdil, da je špijoniiral tudi za Nemčijo. Ker je bil obdolžen tudi falzificiranja menic, je bil izročen Angliji, kjer je odsedel triletno težko ječo. Na koncu svetovne vojske je ponudil svoje službe Viljemu II., potem je deloval na Madžarskem v prid nadvojvode Jožefa, nato zopet v Berlinu pri Kappovem puču. Radi neuspeha je zbežal preko Rima v Ameriko, kjer je bil izgnan. Nato je postal svetovalec kitajskega maršala Vu-pej-Fu. Kmalu je obogatel in postal plantažnik na Javi. Obiskal je Monte Carlo ter izgubil tam ves imetek. Odšel je na Ceylon, kjer

je zamenjal svojo vero z budhistično. Vstopil je celo v samostan te veroizpovedi. Njegov sin je bil v marcu 1916 v Angliji radi zločinstva justificiran. Pred kratkim je bil zaposlen v veliki ameriški telegrafski agenturi in je zaslovel kot novinar svetovnega slovesa. Zdaj vodi vstajo v Afganistanu, da bi se maščeval nad Angleži, ki podpirajo kralja.

Dijaška kuhinja v Mariboru je oktobra in novembra t. l. prejela te-le podpore: prof. Filip Gasparin 100 Din; župni urad pri Sv. Barbari 80 Din; Jakob Senekar, posestnik pri Sv. Ani, 76.50 Din; Franc Bratkovič, župnik pri Negovi, 33 Din; Škaget Jakob in Maček Anton pri Sv. Petru 30 D; Franc Krošelj, župnik v Mozirju, 50 Din; Josip Černelč, minorit na Dunaju, 168 Din; Viktorija Horvat nabrala na sedmini v Sovjaku 70 Din; Matko Krevh, provizor pri Sv. Petru, niže Maribora, nabral na zlati poroki Jakoba in Antona Kronvogla 116 D; Franc Ratej, Holm, 50 Din; odvetnik dr. V. Rapotec, pora, 100 Din, 100 Din in 500 Din; vinarska družga »Ljutomerčan« pri Sv. Bojfenku, 100 Din; Adela Pirnat, odvetnikova vdova v Slovenjgradu, 200 Din; člani davčnih komisij po finančnem svetniku Avg. Sedlarju 820 Din; Buri Ana v Andrencih 6 Din. Vsem prijateljem bednega dijaštva najlepša zahvala!

Listnica uredništva.

Vsi dopisi, ki so došli med prazniki, bodo objavljeni v prihodnji številki.

Z novim letom — novi davki!

Kakor je že znano, stopi s 1. januarjem 1929 v veljavo novi davčni zakon, ki je za vsa država enak. To dejstvo gotovo pozdravlja vsak, saj je bila davčna raznolikost tolika, pa tako krivična posebno za Slovence, da se moramo čuditi, kako da prejšnje vlade niso v tem oziru storile ničesar. Sedanji vladi se imamo to zahvaliti. **Pri nas v Sloveniji bo odslej kmet plačeval samo en davek in to je zemljiški.** Dokler na davkarjih ne izračunajo novih zneskov, se bodo zaračunali dosedanji, vendar se bo to vzelo v poštev pri letnem obračunu. Zdaj pa je potrebno, da je v tej stvari vsak kmet dobro poučen. Zato bo »Slovenski Gospodar« priobčil najprej zakon, nato pa razlago. Te številke si pač shranite!

Katera zemljišča se obdačijo.

Davku na dohodek od zemljišč je zavezano vsako zemljišče na ozemlju kraljevine, ki se kmetijski ukorišča ali se more kmetijski ukoriščati, najsi bi se dejanski ne ukoriščalo ali bi se uporabljalo v drug namen, zaradi katerega ni oproščeno s tem zakonom.

Davčna obveznost nastane dne 1. januarja prihodnjega leta, ko se pridobi pogoj davčne zavezanosti.

Davčna obveznost prestane koncem davčnega leta, v katerem je davčna zavezanost prestala.

Vse činjenice, ki vplivajo na na-

stanek davčne zavezanosti, mora davčni zavezanec prijaviti v 60 dneh od nastale izpremembe; drugače ga zadenejo kazenske posledice iz člena 138 tega zakona.

Katera zemljišča so tega davka prosta za stalno.

Davka na dohodek od zemljišč se oproščajo:

potoki, reke, jezera, močvare, če ne dajejo nikakršnega dohodka; nerodovitna in kmetijski neuporabna zemljišča;

zazidane površine kakor tudi dvorišča (hišni okoliši) do 500 kvadratnih metrov, če se ne oddajo posebe v najem, ali ne uživajo ločeno od zgradbe. V tem primeru so zavezana davku na rente.

Vse te oprostitve prestanejo, čim se taka zemljišča ne uporabljajo v namene, ki jim dajo pravico do oprostitve, odnosno čim se usposobijo za kmetijsko ukoriščanje; v tem primeru nastane davčna obveznost dne 1. januarja prihodnjega leta.

Ta oprostitve velja tudi za vse pri bitke, ki se odmerjajo na podstavi neposrednjega davka.

Začasna oprostitve od zemljiškega davka.

Začasno se oproščajo davka na dohodek od zemljišč:

zemljišča, ki so na dan, ko stopi ta zakon v veljavo, kmetijski neuporabna, pa se narede z izrednimi stroški za porabna: za dobo 15 let;

vinogradi, če se napravijo: 1. na vinogradskih tleh z domačo vinsko trto na odobreni podlogi: za 4 leta; 2. na kamenitih ali peščenih tleh z domačo vinsko trto na odobreni podlogi: za 10 let; 3. na svižu z domačo necepljeno ali cepljeno vinsko trto na odobreni podlogi: za 20 let;

zemljišča, ki se pogozde po navodilu in pod nadzorstvom državnih šumarjev: za 20 let. Če pa se zasade gozdi na takih tleh, ki niso prikladna za nobeno drugo kulturo, se sme podaljšati oprostitve od davka do 40 let, kolikor je pač težkoč in stroškov za pogozdovanje. Ta oprostitve se ne nanaša na primere, kjer je gozd zasajen na zemljišču, na katerem se gozd poseka ali izkrči;

zemljišča, ki jih store izredne elementarne nezgode (zasipi s kamenjem, peskom, naplavinno itd.) za dalje nego leto dni nesposobna za kmetijstvo: za dobo, ki jo določi minister za finance s svojo odločbo.

Predpisani osnovni davek se odpiše celoma ali deloma po tem, če in kolikor prizadenejo letini škodo za več nego četrtino in sicer:

a) ogenj, voda, toča, poljske miši, rastlinska uš in kobilice, ne glede na površino;

b) drugi izredni, a neodvratni dogodki, brez lastnikove krivde, če so zadel dogodka ne samo posamezne parcele, ampak cele krajine.

Odpisi zemljiškega davka.

Na zemljišča, ki so zavezana davku na dohodek ter se jim, ko stopi ta